

delingstanken, og præciserede partiets principielle ønsker om bedriftsråd.

I den tid, der siden er forløbet, har udbyttedelingstanken atter arbejdet sig frem, og navnlig er flere former for udbyttedeling skudt frem inden for det praktiske bedriftsliv i USA, hvor et stort antal store bedrifter også har arbejdet intenst for at skabe medejerskab gennem en spredning af selskabernes aktier. Denne udvikling har såvel i USA som i England særlig taget fart i årene efter den anden verdenskrig.

Når udbyttedelingstanken atter vinder frem i adskillige lande, står det sikkert også i forbindelse med, at der nu gennem *samarbejdsudvalg* (der her i landet er indført overenskomstsmæssigt i industrielle virksomheder med over 25 arbejdere) er skabt et forum for forhandling mellem ledelse og medarbejdere om den fælles interesse i fremme af produktionen. For så vidt kan det siges, at udbyttedelingstanken er en videre udbygning af den til grund for samarbejdsudvalgene liggende idé.

I denne forbindelse er det af særlig interesse, at en stor dansk industrivirksomhed, maskinfabrikken „Atlas“, i 1950 som et forsøg gennemførte et udbyttedelingssystem, en såkaldt *bonusordning*, der siden er opretholdt og videre udbygget.

Da det radikale venstre nærer den opfattelse, at en væsentlig øget velstand for de brede befolkningslag alene er mulig gennem en stærkt øget produktion, og tillige mener, at denne øgede produktion vil være afhængig af det nøjest mulige samarbejde og interessefællesskab mellem alle produktionsfaktorer, fremsætter partiet nærværende lovforslag med det formål at søge et sådant samarbejde fremmet.

Selvom det vil være ønskeligt, at udbyttedelingensordningen finder en meget stor udbredelse, må det dog anses for rigtigst, at sådanne ordninger kommer til at vokse frem lidt efter lidt, således at de begynder, hvor interessen er størst. Der vil også herigennem kunne vindes værdifulde erfaringer. Man mener derfor, at indførelsen af udbyttedelingensordninger må ske på helt frivillig basis, og at statens indsats alene skal bestå i at lette og opmuntre til gennemførelsen af frivillige ordninger.

Forslaget går ud på oprettelsen af et nævn, der på forskellig måde skal søge at fremme udbyttedelingensordninger. Endvidere præciseres i forslaget den skattemæssige behandling af beløb, der udbetales som led i en udbyttedelingensordning. Endelig har man fundet det rimeligt, at aktieselskaber, der indfører sådanne ordninger, i visse tilfælde skal kunne opnå en mindre nedsættelse i aktieselskabs-skatten.

Selv om trangen til sådanne ordninger først og fremmest har vist sig inden for industrien, har man ment det rigtigst ikke at trække nogen faglig grænse for nævnets arbejdsområde. Hvis man fra andre erhverv ønsker nævnets bistand, skal dette også i sådanne tilfælde stå til rådighed. Man har heller ikke fundet det rigtigst at sætte nogen undergrænse for størrelsen af de virksomheder, der kan søge nævnets bistand.

Til de enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

Man har på den ene side ment det ønskeligt, at nævnet blev forholdsvis lille, og på den anden side, at det blandt sine medlemmer rummede sagkunds-kab af forskellig art, og at de vigtigste blandt de berørte organisationer var repræsenteret. Man har derfor fundet det ønskeligt, at der i nævnet blev repræsenteret såvel juridisk som teknisk og national-økonomisk — herunder driftsøkonomisk — sagkunds-kab.

Når der foreslås udpeget en håndværkerrepræsentant, skønt sådanne udbyttedelingensordninger væsentlig vil blive oprettet i større virksomheder, er det motiveret med, at det vil kunne have stor interesse for håndværkerstanden på nærmeste hold at følge hele denne sags udvikling og at kunne øve indflydelse på nævnets virksomhed, hvor problemerne på den ene eller anden måde måtte tangere håndværkets interesser.

For at råde bod på, at et nævn med så få medlemmer ikke er i stand til at repræsentere de mange former for sagkunds-kab, der vil blive brug for, har man i selve loven ønsket at åbne adgang for nævnet til at supplere sig med uden for nævnet stående sagkyndige.

Til § 2.

Udbyttedelingensnævnets opgave bliver at opmuntre, vejlede og mægle mellem parterne. Normalt skal nævnet kun træde i funktion, efter at et initiativ er taget af en virksomhed. Man har dog ment, at det også skal kunne henvende sig til en virksomhed på eget initiativ; særligt skal nævnet overveje et sådant initiativ i tilfælde, hvor det har modtaget en opfordring hertil enten fra et samarbejdsudvalg eller fra andre i virksomheden beskæftigede. For ikke i visse tilfælde at kunne komme til at skade sagen har man ikke fundet det rigtigst at pålægge nævnet nogen pligt til andet end til at overveje henvendelser fra de beskæftigedes side.

Man har anset det for vigtigt, at nævnet ved siden af sin vejledende og mæglende virksomhed øver en almindelig oplysende og undersøgende